

REFERAT Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse 2026-2029 d. 03-03-2026

Mødedato Tirsdag d. 03. marts 2026 kl. 13:00

Mødested Mødelokale K, Regionshuset

Indholdsfortegnelse

Deltagere.....	3
Godkendelse: Plan for FVU og OBU aktiviteten i 2026.....	4
Godkendelse: Tids- og procesplan for udvikling af nyt uddannelses- og institutionslandskab.....	6
Godkendelse: National Alliance indenfor Kultur og Sundhed.....	8
Godkendelse: Revision af Råstofplan 2024 - udsendelse af Redegørelse.....	10
Godkendelse: Vedtagelse af tillæg til Råstofplan 2024 - Holmgaard, Mariagerfjord Kommune.....	12
Godkendelse: Vedtagelse af tillæg til Råstofplan 2024 - Skovsted Øst, Thisted Kommune.....	14
Godkendelse: Tillæg til råstof tilladelse i graveområde Gunderup, Mariagerfjord Kommune.....	16
Orientering: Introduktion til Fremtidens Kollektive Trafik.....	18
Godkendelse: Forslag til deltagelse i projektet "På egne ben".....	19
Orientering om proces- og tidsplan for Budget 2027.....	20
Orientering.....	21
Eventuelt.....	22
B-punkt: Orientering om Kulturpunkt.....	23
B-punkt: Orientering: Grønne Hospitaler, rapportering.....	25
B-punkt: Orientering: Emner til kommende møder i Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse 2024.....	28
Underskrift af mødeprotokol.....	29

Punkt 1: Deltagere

1-01-81-3-25

Sagsfremstilling

Udvalgsmedlemmer

Poul Kristensen (formand)
Jakob Dyrman (næstformand)
Hanne Korsgaard
Peter Therkildsen
Susanne Flydtkjær
Anne-Sofie Overgaard
Kenneth Hammer
Per Møller
Gitte Bundgaard

Administrative deltagere

Interim direktør Christian Roslev
Chefkonsulent Mette Ankjær Jensen (udvalgssekretær)

Afbud

Ad hoc

Vicekontorchef Charlotte B. Nielsen
Kontorchef Carina Lassen
Chefkonsulent Rikke Ellemann-Biltoft
Direktør for Kunder & Drift, Ole Schleemann, NT
Konsulent Christian Twitchett
Økonomiechef Rune Vinther Herslund

Punkt 2: Godkendelse: Plan for FVU og OBU aktiviteten i 2026

1-11-266-24

Resumé

HF og VUC NORD og Thy-Mors HF og VUC skal én gang årligt udarbejde en plan for Forberedende Voksenundervisning (FVU) og Ordblindeundervisning (OBU) og høre Regionsrådet om denne. Planen omhandler både aktiviteten hos Voksenuddannelsescentrene (VUC) og hos de parter, de har indgået driftsoverenskomst med.

Regionsrådet anmodes om at godkende planen, og at der på denne baggrund sendes høringssvar til bestyrelserne for HF og VUC NORD og Thy-Mors HF og VUC.

Fra administrationen deltager vicekontorchef Charlotte B. Nielsen under punktet.

Sagsfremstilling

Regionsrådet har en koordinerende rolle på områderne – særligt vedrørende kapaciteten og den geografiske placering. Ifølge bekendtgørelserne for Forberedende Voksenundervisning (FVU) og Ordblindeundervisning (OBU) skal Regionsrådet desuden også høres årligt om institutionernes FVU- og OBU-plan for det næste år, samt forud for indgåelse eller opsigelse af driftsoverenskomster.

I Nordjylland er det HF og VUC Nord og Thy-Mors HF og VUC, som udbyder FVU og OBU. De er driftsherrer på områderne og har det overordnede ansvar for at sikre et tilstrækkeligt udbud mht. udbredelse og kvalitet. Dette sikres i samarbejde med en række driftsoverenskomstparter, der også udbyder OBU, FVU eller begge dele i et af de to VUC'ers dækningsområder.

Formålet med FVU er at give voksne mulighed for at supplere deres grundlæggende færdigheder i dansk, matematik, digital og engelsk. De styrkede færdigheder kan bruges i jobbet, i hverdagen og under uddannelse.

OBU er for voksne, der er ordblinde. Undervisningen skal medvirke til at forbedre deltagerens muligheder for at fungere ligeværdigt i beskæftigelse, uddannelse, samfundslivet og privatlivet.

Dermed er FVU og OBU centrale aktiviteter ift. at øge uddannelsesniveaueet i regionen. Dette skal sikre, at borgere med svage dansk- og matematikkompetencer kan begå sig i uddannelses- og arbejdsliv.

AFHOLDT UNDERVISNING I 2025

Aktiviteten på FVU- og OBU-området opføres i antal årskursister. En årskursist er en administrativ enhed, der bruges til at opgøre det samlede aktivitetsomfang.

Det samlede antal årskursister på FVU var 320 i 2025. Til sammenligning var dette tal i 2024 på 303, der er således sket en mindre stigning i FVU-aktiviteten fra 2024 til 2025 på 17 årskursister. Stigningen er primært sket på FVU-digital.

På OBU var der i alt 24 årskursister i 2025, i 2024 var der i alt 29 årskursister, der er derfor tale om et mindre fald på 5 årskursister.

Voksenuddannelsescentrene angiver, at den store udbredelse AI-værktøjer, har ændret efterspørgslen på ordblindeundervisning. Deltagerne er ikke længere motiverede for længerevarende undervisningsforløb, selv om de grundlæggende vanskeligheder fortsat er til stede.

MÅLTAL FOR 2026

Thy-Mors HF og VUC samt HF og VUC Nord forventer en stigning i FVU-aktiviteten i 2026, hvor særligt FVU digital forventes at drive stigningen.

På OBU-området forventes et aktivitetsfald i 2026 sammenlignet med 2025.

UDVIKLINGSAKTIVITETER FOR 2026

Vokseuddannelsescentrene har for 2026 følgende udviklingsaktiviteter, som skal sikre, at de når deres aktivitetsmål.

Thy-Mors HF og VUC startede i 2025 startede et projekt i samarbejde med Thisted og Morsø kommuner, med screening af forældre til børn med ordblindhed. Målet er at udvikle nye samarbejdsformer, tilgange og kommunikation, der skal sikre, at en bredere skare af forældre bliver en del af projektet.

HF og VUC Nord arbejder videre med et projekt, hvor voksne screenes på deres arbejdsplads, hvilket skal ske i samarbejde med en nøgleperson på virksomheden, som skal motivere for deltagelsen. Projektet bygger på antagelsen om, at arbejdspladsen er en af de bedste steder at motivere voksne til at deltage i FVU og OBU.

HF og VUC Nord vil endvidere arbejde med udvikling af af kursuspakker til følgende brancher: rengøring, transport, bygge og anlæg samt forsvar. Kursuspakkerne skal styrke medarbejdernes færdigheder inden for læsning og skrivning, og koble undervisningen direkte til medarbejdernes jobfunktioner, hvilket man antager giver større motivation.

HF og VUC Nord og Thy-Mors HF og VUC's oplæg til Plan for FVU- og OBU for 2026 ligger som bilag 1.

ÅRLIGT DIALOGMØDE

Til udvalgsrådet i oktober mødes Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse med Voksenuddannelsescentrene samt driftsoverenskomstparterne. Formålet med dette er, at aktører på voksenuddannelsesområdet sammen med politikere kan drøfte ønsker og visioner for fremtiden. Administrationens forslag til tema i oktober 2026 er brugen af kunstig intelligens inden for FVU og OBU-området, og hvilken betydning dette har.

Politisk behandlingsplan

- Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse - 3. marts 2026
- Forretningsudvalget - 16. marts 2026
- Regionsrådet - 23. marts 2026

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Miljø Mobilitet og Uddannelse indstiller, at Forretningsudvalget og Regionsrådet:

1. Godkender plan for Forberedende Voksenundervisning (FVU) og Ordblindeundervisning (OBU) 2026
2. Godkender forslag til tema for det årlige dialogmøde

Beslutning

Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse godkendte indstillingen.

Bilag

FVU- og OBU-plan 2026

Punkt 3: Godkendelse: Tids- og procesplan for udvikling af nyt uddannelses- og institutionslandskab

1-30-76-4-25

Resumé

Den kommende tid byder på en omlægning af ungdomsuddannelseslandskabet. Der skal ske sammenlægning og spaltning af eksisterende institutioner for at sikre økonomisk bæredygtige og attraktive uddannelsesmuligheder i hele landet. Derudover skal udbud af den nye, kommende erhvervs- og praksisfaglige uddannelse (EPX) placeres, og det samme skal udbud af de gymnasiale enkeltfag og de almene voksenuddannelser.

Regionerne har en række store opgaver i processen særligt ift. at initiere dialog med institutionerne og sikre fremdrift i de lokale drøftelser skolerne imellem. Derudover indsamler Regionen de enkelte institutioners tilkendegivelser af ønsker om udbud, kommer med anbefalinger og videreformidler til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.

Administrationen indstiller, at Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse godkender den regionale proces for 2026 - herunder omfanget af den politiske involvering.

Fra Administrationen deltager vicekontorchef Charlotte B. Nielsen under punktet.

Sagsfremstilling

Kommende forandringer i uddannelses- og institutionslandskabet

Februar 2025 indgik regeringen aftale med Socialistisk Folkeparti og Dansk Folkeparti om en ny en reform, der skal sikre etableringen af en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse (EPX) fra 2030. Uddannelsen giver de unge en ny vej fra grundskolen til fx erhvervsuddannelser eller videregående uddannelser.

Reformen medfører en større strukturel omlægning af uddannelseslandskabet, som vi kender det i dag (se bilag 1 -med kort og oversigt over de nordjyske ungdomsuddannelsesinstitutioner). Der skal ske sammenlægning og spaltning af eksisterende institutioner og afdelinger for at sikre økonomisk bæredygtige og attraktive uddannelsesmuligheder i hele landet. Sideløbende hermed skal de nye EPX-udbud placeres, og det samme gælder for de gymnasiale enkeltfag (nuværende hf-enkeltfag) og almene voksenuddannelser (avu/almene voksenuddannelser, fvu/forberedende voksenuddannelser og obu/ordblindeundervisning). Alt dette sker i separate, men dog sammenhængende og parallelle spor.

Omlægningen af uddannelses- og institutionslandskabet skal ske med afsæt i en række overordnede pejlemærker udmeldt fra Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK). Pejlemærkerne afspejler, at der er store forskelle i geografi, samt at omlægningen er en kompleks proces med flere og til tider modsatrettede hensyn (se bilag 2 med pejlemærker).

Regionens rolle i den kommende proces

Den kommende omlægningsproces bliver omfattende og byder på store forandringer for både den enkelte institution og for det samlede uddannelseslandskab. Regionerne har en række store opgaver i processen særligt ift. at initiere dialog med institutionerne og sikre, at alle institutioner inddrages og høres undervejs i processen. Regionen skal desuden invitere til afklaringsrunder og understøtte, facilitere, adressere udfordringer og sikre fremdrift i de lokale drøftelser og omlægningsprocesser.

Det er en krævende og udfordrende proces for alle involverede parter. Der er meget på spil for skolerne, og der kan ikke forventes enighed om omlægningen alle steder. Hvis der ikke kan opnås enighed lokalt om et nyt uddannelses- og institutionslandskab, er der udpeget to opmænd. De kan inddrages og bistå med at finde løsninger.

Når de lokale drøftelser er afsluttet, indsamler regionen tilbagemeldinger fra de enkelte institutioner. Tilbagemeldingerne omhandler dels udfaldet af deres drøftelser om omlægningen dels tilkendegivelser på udbudsplacering af epx, gymnasiale enkeltfag og almene voksenuddannelser. Herefter videreformidler regionerne materialet til STUK og udarbejder anbefalinger til, hvor epx, gymnasiale enkeltfag og almene voksenuddannelser skal placeres.

Til slut, forventeligt i starten af 2027, træffer Børne- og undervisningsministeren beslutning om et nyt uddannelses- og institutionslandskab. Der træffes ikke beslutning i ét spor, før der foreligger en samlet løsning i alle spor. Bilag 3 viser

ministeriets overordnede tidsplan for processen.

Forslag til proces og politisk inddragelse

Det tidligere udvalg besluttede i september 2025 den overordnede proces for omlægningen i Nordjylland. Den endelige plan fra STUK blev først udmeldt d. 30. januar 2026. Herefter har administrationen udfoldet tids- og procesplanen indtil foråret 2027. Herunder også den politiske inddragelse af udvalg for MMU. (bilag 4 med tidsplan for den nordjyske proces).

Administrationen foreslår en proces, hvor administrationen faciliterer områdedialoger, individuelle dialoger og andre lokale dialoger, og hvor den politiske inddragelse finder sted i fælles fora med alle institutioner er samlet. Det drejer sig konkret om mødet i Nordjysk Forum for Ungdomsuddannelser (NFU), hvor rektorer, direktører og politikere mødes og drøfter strategiske spørgsmål. Der er et særskilt NFU-spor på Uddannelseskonferencen d. 4. marts, hvor skoler og udvalg kan drøfte udfordringer. Desuden planlægges der med et NFU-møde i efteråret, når der tegner sig nogle modeller og områder med fælles enighed. Her er formålet at drøfte mulige modeller, perspektiver og udfordringer.

Det er forventningen, at skolerne vil række ud til regionsrådspolitikere for at mødes til bilaterale og individuelle drøftelser. Det er vigtigt, at skolerne behandles ens, og at det ikke kun er enkelte skoler, der imødekommes i deres ønske. Bilaterale møder nødvendiggør videndeling og fælles refleksion med resten af MMU for at være bedst muligt rustet til den kommende behandling af skolernes tilkendegivelser. En fælles refleksion skal sikre det regionale og brede perspektiv .

I løbet af foråret vil udvalget få et oplæg til mål for Region Nordjyllands fremtidige Uddannelsesstrategi til godkendelse. Målene vil fungere som et politisk beslutningsgrundlag ift. placering af EPX, gymnasiale enkeltfag og almene voksenuddannelser. Derudover vil udvalget få en mere grundig gennemgang af reformen og dens betydning på temamødet d. 18. marts.

Politisk behandlingsplan

Punktet afsluttes i Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Miljø, Mobilitet og uddannelse

1. Godkender den regionale proces for 2026 - herunder omfanget af den politiske involvering.

Beslutning

Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse godkendte indstillingen.

Udvalget inviteres til at deltage i de planlagte områdemøder. Regionsrådet inddrages i processen på et kommende temamøde.

Bilag

Kort og oversigt over nordjyske ungdomsuddannelsesinstitutioner

Pejlemærker

Ministeriets tidsplan for omlægning af uddannelses- og institutionslandskabet

Tidsplan for den nordjyske proces

Punkt 4: Godkendelse: National Alliance indenfor Kultur og Sundhed

1-31-76-63-24

Resumé

Region Nordjylland har siden 2018 arbejdet med inddragelse af kunst og kultur i sundhed. Kultur og sundhed er derfor også et indsatsområde under Region Nordjyllands Kulturplan 2024- 27. I indsatsområdet er der fokus på hvordan kunst og kultur kan understøtte sundhed, skabe trivsel og livskvalitet hos nordjyderne. Fokus er projekter og initiativer der har et særligt potentiale i forhold til en forankring af kunst og kultur i sundhedsvæsenet. Kunst og kultur som drivkraft for sundhed er dog også en national dagsorden, og som en udløber af et tværregionalt og nationalt samarbejde, arbejdes der nu hen imod etablering af en National Alliance for Sundhed og Kultur, og en statslig finansiering af alliancen.

Udvalget anmodes om godkendelse af Region Nordjyllands videre deltagelse i og etablering af en National alliance for Kultur og Sundhed.

Fra administrationen deltager vicekontorchef Charlotte B. Nielsen under punktet.

Sagsfremstilling

Baggrund for den nationale alliance om kultur og sundhed:

Det er efterhånden veldokumenteret bl.a. gennem WHO, at målrettede kulturaktiviteter kan fremme sundhed, trivsel og livskvalitet, både før, under og efter sygdom. En lang række projekter og initiativer har vist, hvordan f.eks. musik, dans, billedkunst, håndværk, litteratur har en helende effekt ift.:

- Egenmestring, som kan medvirke til færre sygdomsforekomster, færre indlæggelser og genindlæggelser og færre medicinoptræninger.
- Lindre i forbindelse med behandling af fysisk eller psykisk sygdom ved at reducere angst- og stress niveau, mindske smerteopfattelse og nedsætte medicinbehov.
- Motivere den nødvendige rehabilitering.

Det er derfor oplagt at kunst og kultur kan spille en større rolle i fremtidens sundhedsvæsen, hvor det dog er vigtigt at viden fortsat samles, systematiseres og formidles.

Formål med National alliance:

Den Nationale Alliance for kultur og sundhed skal sikre, at viden og forskning på området udvikles, udbredes og integreres som en del af fremtidens sundhedsvæsen. Alliancen skal arbejde for:

- At udbrede effektfulde kulturelle sundhedsindsatser til hele landet.
- At sikre mere og bedre dokumentation af kort- og langsigtede effekter af kulturelle sundhedsindsatser - fra individ til samfundsniveau.
- At skabe en stærk infrastruktur i hele landet, som sikrer gode udviklings- og etableringsvilkår for både udbydere og aftagere af de kulturelle sundhedsindsatser.
- At opbygge kapacitet og kompetencer inden for feltet med fokus på både kultur og sundhedsfaglige aktører.

Som forudsætning for arbejdet, ønskes det, at der afsættes midler på finansloven til drift af den Nationale Alliance, se bilag 1. Region Midt og Organisationen Sangens hus arbejder p.t. for dette.

Indhold og aktiviteter:

Konkret skal Alliancen arbejde i fire spor.

- Spor 1: Uddannelse og kompetencer. Formålet er uddannelse og opkvalificering af både sundheds- og kulturfaglige institutioner, medarbejdere og foreninger i at udvikle og drive kulturelle sundhedsindsatser, herunder gennem samarbejde med uddannelsesinstitutioner.
- Spor 2: Viden og evaluering. Formålet er at øge viden og data om effekt og evidens inden for feltet, herunder styrke tværfaglige og tværregionale forskningsprojekter, evalueringsmetoder, gennemføre centrale analyser mv.

- Spor 3: Politik og struktur. Formålet er at bidrage med rådgivning fra feltet til politikere, praktikere og forskere samt strukturel understøttelse af feltets videre udvikling. Samt udvikling af lokale, regionale og nationale politikker og strategier mv.
- Spor 4: Kapacitet og innovation. Formålet er at øge og dele erfaringer om god praksis indenfor feltet og bidrage til udvikling, udbredelse og implementering af virkefulde og effektbaserede kulturelle sundhedsindsatser til hele landet

Organisering: Den Nationale Alliance består af fire regionale partnerskaber som sikrer alliancens nationale sigte ved at samle de centrale lokale/regionale partnere inden for feltet. Hvert partnerskab udgør et formaliseret samarbejde mellem relevante aktører på området i geografierne. Alliancen organiseres ved en styregruppe, som sikrer den nødvendige forankring og opbakning fagligt og politisk. Der etableres et fællessekretariat, som understøtter alliancens strategiske målsætninger operationelt og administrativt og i praksis varetager udmøntningen af samarbejdet. Pt. er der nedsat en interim styregruppe for arbejdet med den Nationale alliance, hvor administrationen fra Region Nordjylland indgår, se bilag 2. Den endelige repræsentation fra Region Nordjylland i Alliancen (det nordjyske partnerskab) fastlægges i samarbejde med hospitalerne og administrationen. I Nordjylland forventer vi, at deltagere fra Nordjysk Center for Kultur og Sundhed (NOCKS) vil deltage, men den endelige organisering skal finde sin form.

Region Nordjylland har siden 2028 arbejdet med Kunst og Kultur i forbindelse med udvikling af sundhed, trivsel og livskvalitet, se bilag 3 for en nærmere beskrivelse af projekter og aktiviteter på området. På nuværende tidspunkt er der etableret programmer for kultur i sundhed på både Aalborg Universitetshospital (AUH) og Regionshospitalet. Ligeledes er fonden Kulturkraft Nord etableret til at understøtte initiativer inden for kultur og sundhed - primært på AUH. Nordjysk Center for Kultur og Sundhed (NOCKS) er etableret som et tværsektorielt samarbejde mellem Aalborg Universitet, AUH, Aalborg Kommune, Region Nordjylland og Dansk Kunstnerråd. Ligeledes arbejdes der i regi af Kulturaftale Nordjylland - et samarbejde mellem stat, Region Nordjylland og de Nordjyske kommuner - for udvikling af området Kultur og Sundhed.

Politisk behandlingsplan

Punktet afsluttes i Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse:

1. Godkender Region Nordjyllands deltagelse i etablering af National Alliance for Kultur og Sundhed.

Beslutning

Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse godkendte indstillingen.

Bilag

National Alliance_notat_23.10.25

Kontaktpersoner Interim Styregruppe National Alliance for Sundhed og Kultur

Kultur og Sundhed i Region Nordjylland – Udvikling, erfaringer og retning (2017–2025)

Punkt 5: Godkendelse: Revision af Råstofplan 2024 - udsendelse af Redegørelse

1-35-71-2-30-25

Resumé

Hvert fjerde år skal Regionsrådet gennemgå råstofplanen for at vurdere om der er behov for en revision af planen. Til hjælp udarbejder administrationen en redegørelse, som afspejler den nuværende forsyningssituation i Region Nordjylland og som beskriver de argumenter, der er for en revision.

Redegørelsen vil blive sendt i offentlig høring, og de indkomne bemærkninger skal danne beslutningsgrundlaget for Regionsrådets senere beslutning om, hvorvidt den nuværende Råstofplan 2024 skal revideres.

Administrationen indstiller, at udvalget godkender at sende redegørelsen om revision af Råstofplan 2024 i høring.

Fra administrationen deltager kontorchef Carina Lassen og chefkonsulent Rikke Ellemann-Biltoft under punktet.

Sagsfremstilling

På Regionsrådets møde den 24. februar 2025 blev den gældende Råstofplan 2024 vedtaget efter en længere proces. Planen har således dannet grundlag for administration af råstofloven i det seneste år.

Med baggrund i den lovbestemte planproces for råstofplanen er det nu tid til at indlede planprocessen for en eventuel kommende Råstofplan 2028, idet Regionsrådet hvert fjerde år skal gennemgå råstofplanen for at vurdere, om der er behov for en revision af planen.

Til brug for vurderingen har administrationen udarbejdet en redegørelse om revision af Råstofplan 2024 (bilag 1). Først efter udsendelsen af redegørelsen i offentlig høring skal Regionsrådet med udgangspunkt i de indkomne bemærkninger beslutte, hvorvidt råstofplanen skal revideres og i givet fald efterfølgende indkalde idéer og forslag til en kommende Råstofplan 2028.

Regionsrådet vil derfor inden årets udgang skulle beslutte, hvorvidt Råstofplan 2024 skal revideres. En oversigt over planprocessen for en eventuel kommende Råstofplan 2028 fremgår af bilag 2 og 3.

Formålet med redegørelsen er at give en aktuel status for indvindingen og forbruget af råstoffer i regionen samt et overblik over de argumenter, der er for at revidere den gældende Råstofplan 2024 og på den baggrund bede interessenter om deres syn på behovet for en revision af råstofplanen.

Redegørelsen afspejler derfor den nuværende forsyningssituation i Region Nordjylland og en vurdering af behovet for en revision af Råstofplan 2024. Som hjælp til den kommende debat sætter centrale spørgsmål i redegørelsen fokus på råstofforsyningen i regionen. Det er spørgsmål, der adresserer aktuelle emner som transport, lokal forsyning og presset på arealerne.

Redegørelsen vil blive sendt i en bred offentlig høring i mindst 8 uger til kommuner og andre offentlige myndigheder, råstofbranchen og interesseorganisationer.

Administrationen vil på udvalgets møde kort gennemgå redegørelsens hovedbudskaber.

Kommunikation og dialog

Redegørelsen vil blive digital tilgængelig, ligesom det vil være muligt at afgive høringssvar digitalt.

Der vil blive udsendt en pressemeddelelse til medierne i regionen.

Redegørelsen og det videre arbejde med Råstofplan 2028 kan følges på www.raastofplan2028.rn.dk. (hjemmesiden er pt. under udarbejdelse, men vil være klar når høringsperioden starter).

Redegørelsen vil blive udsendt til råstofindvindere, interesseorganisationer, kommuner og andre offentlige myndigheder.

Politisk behandlingsplan

- Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse 3. marts 2026
- Forretningsudvalget 16. marts 2026
- Regionsrådet 23. marts 2026

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse indstiller, at Forretningsudvalget og Regionsrådet:

1. Godkender, at administrationen bemyndiges til at igangsætte en høring om behovet for revision af Råstofplan 2024.
2. Godkender, at høringsperioden bliver 8 uger fra den 26. marts til den 21. maj 2026.

Beslutning

Et flertal i Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse bestående af A, C, F, I og V godkendte indstillingen.

Susanne Flydtkjær (Ø) kunne ikke godkende indstillingen med følgende begrundelse:

"Jeg kan ikke godkende at udkastet til Redegørelse sendes i høring, idet afsættet for revisionen jf Redegørelsen er at udnytte jomfruelige råstoffer i endnu højere grad end i dag - og ikke er at sikre en fremtidig bæredygtig tilgang til råstofområdet, som er regionens politik."

Gitte Bundgaard deltog ikke under punktets behandling.

Bilag

Redegørelse til revision af Råstofplan 2024

Proces Råstofplan 2028

Flowdiagram til MMU - redegørelse

Punkt 6: Godkendelse: Vedtagelse af tillæg til Råstofplan 2024 - Holmgaard, Mariagerfjord Kommune

1-35-71-2-5-25

Resumé

På Regionsrådsmødet den 27. oktober 2025 blev det besluttet, at sende Forslag til tillæg til Råstofplan 2024 - Holmgaard i høring. Tillægget vedrører udlægning af interesseområde Holmgaard i Mariagerfjord Kommune til graveområde på 44 ha.

Forslag til Tillæg nr. 1 Holmgaard til Råstofplan 2024 har nu været i 8 ugers offentlig høring ved berørte myndigheder, interesseorganisationer, lodsejere samt naboer.

Der kom i alt 9 høringssvar i forbindelse med høringen. Administrationen har vurderet, at de indkomne høringssvar samt en opdateret landskabsvurdering ikke har givet anledning til ændringer af forslaget om tillæg til Råstofplan 2024.

Status for sagens behandling fremgår af vedlagte flowdiagram (bilag 1)

Administrationen indstiller, at Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse indstiller, at Forretningsudvalget og Regionsrådet godkender Tillæg nr. 1 Holmgaard til Råstofplan 2024 endeligt.

Fra administrationen deltager kontorchef Carina Lassen og Rikke Ellemann-Biltoft under punktet.

Sagsfremstilling

Administrationen har den 25. februar 2025 modtaget en anmodning om at udlægge interesseområde Holmgaard til graveområde som et tillæg til Råstofplan 2024. Området er udset til på sigt at erstatte et nuværende graveområde, hvor der indvindes råstoffer til den lokale forsyning af anlægsmaterialer og til mørtelfremstilling.

Status for sagens behandling fremgår af vedlagte flowdiagram (bilag 1).

Holmgaard var med som graveområde i Forslag til Råstofplan 2024, men indsigelser fra Miljøstyrelsen resulterede i, at Holmgaard blev medtaget i Råstofplan 2024 som interesseområde. Indsigelsen vedrørte landskabelige hensyn. Miljøstyrelsen lagde i deres vurdering af landskaber vægt på Mariagerfjord Kommunens udpegningsaf område som 'større sammenhængende landskab' og efterspurgt en uddybende redegørelse af landskabspåvirkningen. I mellemtiden har Mariagerfjord Kommune i forbindelse med deres revision af kommuneplanen udtaget udpegningsaf område omkring Holmgaard.

Regionsrådet besluttede på deres møde den 28. april 2025 at igangsætte processen med udlægning af arealet ved Holmgaard til graveområde i et tillæg til Råstofplan 2024. Første trin var en høring på 8 uger, hvor berørte myndigheder blev hørt, og hvor der blev efterspurgt ideer og bemærkninger til afgrænsningen af miljørapporten. I denne første høringsperiode kom der i alt 5 høringssvar.

På baggrund af de indkomne bemærkninger fra den første høring, afgrænsningsudtalelsen, miljørapporten, landskabsvurderingen samt en afvejning efter råstoflovens § 3 udarbejdede Administrationen Forslag til Tillæg nr. 1 Holmgaard til Råstofplan 2024.

Regionsrådet besluttede på deres møde den 27. oktober 2025 at sende Forslag til Tillæg nr. 1 Holmgaard til Råstofplan 2024 i 8 ugers høring.

Høringssvar

I forbindelse med høringen af forslaget kom der i alt 9 høringssvar fra henholdsvis Mariagerfjord Kommune, Forsvaret, Erhvervsministeriet, Aarhus Skift, Vejdirektoratet, Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV), Danmarks Naturfredningsforening Mariager (DN), ejer af Glenstrup Søvej 18 samt ejerne af naboejendommen Randersvej 124. Bemærkningerne fra de berørte myndigheder vedrører primært opmærksomhedspunkter i forbindelse med vilkår i en kommende råstoffilladelse.

SGAV har dog sat spørgsmålstegn ved at arealet ikke længere er udpeget som 'større sammenhængende landskab' og efterspurgt en opdateret landskabsvurdering. DN har en række bemærkninger og spørgsmål til den udarbejdede

miljørapport, herunder fastsættelse af respektafstande til fortidsminder, landskabspåvirkning, ønske om efterbehandling til natur mv.

Ejeren af Glenstrup Søvej 18 har en del af sin ejendom indenfor planområdet og ønsker den del af området udtaget. Ejerne af naboejendommen Randersvej 124 stiller sig uforstående overfor Mariagerfjord Kommunes reduktion af udpegningen 'større sammenhængende landskab'.

Administrationens vurdering

Mariagerfjord Kommune har ved en procedurefejl ikke hørt SGAV i forbindelse med deres reduktion af udpegningen 'større sammenhængende landskab'. SGAV har under høringen oplyst Region Nordjylland, at arealet fortsat er udpeget som 'større sammenhængende landskab', og har derfor efterspurgt en opdateret landskabsvurdering, som tager udgangspunkt i at området er udpeget som 'større sammenhængende landskab'. SGAV har ingen bemærkninger til den opdaterede landskabsvurdering, og vil derfor ikke gøre indsigelse mod forslaget. Regionen har forholdt sig til DN's bemærkninger og spørgsmål til miljørapporten ved at uddybe og præcisere indholdet i miljørapporten.

Ejeren af Glenstrup Søvej 18 er én af lodsejerne indenfor graveområdet, hvis ejendom går tværs igennem det forslåede graveområde, og deler det i to. Der er tale om et areal på 9 ha ud af graveområdets totale areal på 44 ha. Lodsejeren har afvist at sælge eller leje sin jord til råstofindvinding.

Lodsejer ønsker ikke at få udlagt en del af sin ejendom til graveområde. Dog er der påvist råstoffer af god kvalitet på begge sidder af lodsejers ejendom. Ved ikke at medtage lodsejerens ejendom, vil man besværliggøre en optimal udnyttelse af råstofferne. Ligeledes skal udlægningen af et graveområde ses som en arealreservation, der har til formål at sikre en råstofressource til en fremtidig forsyning - her kan der være tale om en meget lang tidshorizont.

Regionen kan jf. råstofloven udlægge graveområder uden lodsejeres samtykke, og planlægge i forhold hvad der vurderes mest hensigtsmæssigt. Der vil dog ikke kunne ske råstofindvinding på en ejendom uden lodsejers tilkendegivelse.

De indkomne høringssvar har ikke givet anledning til ændringer i Forslag til Tillæg nr. 1 Holmgaard til Råstofplan 2024. Høringssvarene og administrationens bemærkninger er uddybet i afsnit 7 i Tillæg nr. 1 Holmgaard til Råstofplan 2024. Høringssvarene fremgår i deres fulde ordlyd i bilag 2 og 3 til tillægget.

Politisk behandlingsplan

- Udvalget for Miljø, Mobilitet og Uddannelse - 3. marts 2026
- Udvalget for Miljø, Mobilitet og Uddannelse - 7. april 2026
- Forretningsudvalget - 20. april 2026
- Regionsrådet - 27. april 2026

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalget for Miljø, Mobilitet og Uddannelse indstiller, at Forretningsudvalget og Regionsrådet:

1. Godkender Tillæg nr. 1 Holmgaard til Råstofplan 2024 endeligt.

Beslutning

Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse besluttede at udsætte punktet af hensyn til sagens oplysning.

Gitte Bundgaard deltog ikke under punktets behandling.

Bilag

Bilag 1 - Flowdiagram for sagens behandling

Bilag 2 - Oversigtskort

Bilag 3 - Tillæg nr. 1 Holmgaard til Råstofplan 2024

Bilag 4 - Miljørapport for graveområdet Holmgaard

Punkt 7: Godkendelse: Vedtagelse af tillæg til Råstofplan 2024 - Skovsted Øst, Thisted Kommune

1-35-71-2-3-25

Resumé

På Regionsrådsmødet den 27. oktober 2025 blev det besluttet, at sende Forslag til Tillæg nr. 2 Skovsted Øst til Råstofplan 2024 i høring i 8 uger. Tillægget vedrører udlægning af et areal på ca. 8,7 ha ved Skovsted Øst i Thisted Kommune til graveområde til indvinding af sand, sten og grus.

Der er kom i alt 6 høringssvar i forbindelse med den 8 ugers høring. De indkomne bemærkninger er inddraget i det endelige Tillæg nr. 2 Skovsted Øst til Råstofplan 2024.

Status for sagens behandling fremgår af vedlagte flowdiagram (bilag 1).

Administrationen indstiller, at Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse indstiller, at Forretningsudvalget og Regionsrådet godkender Tillæg nr. 2 Skovsted Øst til Råstofplan 2024 endeligt.

Fra administrationen deltager kontorchef Carina Lassen og chefkonsulent Rikke Ellemann-Biltoft under punktet.

Sagsfremstilling

Region Nordjylland modtog i januar 2025 en anmodning om et udlægge et areal på ca. 8,7 ha til graveområde som et tillæg til Råstofplan 2024. Arealet ligger umiddelbart øst for det eksisterende graveområde Skovsted og kan bidrage til den lokale forsyning med råstoffer. Der er tale om en forekomst af sand, sten og grus i en forventet dybde på 10-15 meter under terræn.

Status for sagens behandling fremgår af vedlagte flowdiagram (bilag 1).

Regionsrådet besluttede den 28. april 2025 at igangsætte processen med udlægning af arealet ved Skovsted Øst til graveområde i et tillæg til Råstofplan 2024. Første trin i processen var en høring på 8 uger hvor berørte myndigheder blev hørt, og hvor der blev efterspurgt ideer og bemærkninger til afgrænsningen af den efterfølgende miljørapport. I denne første høringsperiode kom der i alt 6 høringssvar. På baggrund af høringen blev der foretaget en mindre korrektion af arealets afgrænsning, idet der var et overlap med vejbyggelinje til statsvej.

På baggrund af de indkomne bemærkninger fra den første høring, afgrænsningsudtalelsen, miljørapporten, landskabsvurderingen samt en afvejning efter råstoflovens § 3 udarbejdede Administrationen Forslag til Tillæg nr. 2 Skovsted Øst til Råstofplan 2024.

Regionsrådet besluttede den 27. oktober 2025 at sende Forslag til Tillæg nr. 2 Skovsted Øst til Råstofplan 2024 i 8 ugers høring. I denne høringsperiode kom der i alt 6 høringssvar fra henholdsvis Thisted Kommune, Forsvaret, Erhvervsministeriet, Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV), Fjordland samt ejere af naboejendommen Skovstedvej 46.

- Forsvaret, Erhvervsministeriet og Fjordland oplyser i deres høringssvar, at de ikke har bemærkninger til Forslag til Tillæg nr. 2 Skovsted Øst til Råstofplan 2024.
- Thisted Kommune oplyser i deres høringssvar, at de forudsætter at den kommende vejadgang bliver til Kjelstrupvej og oplyser, at der ikke kan forventes tilladelse fra kommunen til vejadgang til Skovstedvej. Kommunen gør desuden opmærksom på, at en kommende råstofindvinding ikke må give anledning til tilstandsændring af fortidsminder eller af beskyttede sten- og jorddiger.
- SGAV gør opmærksom på, at det beskyttede sten- og jorddige, der ligger i skel mod syd, potentielt kan være et leveområde for bilag IV-arten markfirben.
- Ejerne af Skovstedvej 46 udtrykker bekymring for, at en kommende råstofindvinding vil give anledning til nabogener i form af støj, støv, trafik, bygningsskader og værdiforringelse af fast ejendom.

Administrationens bemærkninger til de indkomne høringssvar

Der er ikke overlap eller konflikter mellem det ansøgte graveområde og beskyttelseslinjer for fortidsminder eller beskyttede sten- og jorddiger.

I forhold til nabogener i form af støv, støj og trafik konkluderes det i miljørapporten, at der ikke vil være en væsentlig negativ påvirkning af naboer med støv, støj og trafik ved en råstofindvinding indenfor graveområdet. I forbindelse med en efterfølgende konkret ansøgning om tilladelse til indvinding af råstoffer indenfor graveområdet Skovsted Øst foretages der en vurdering af de påvirkninger, den ansøgte indvinding kan give anledning til, og der stilles vilkår i selve råstof tilladelsen.

Værdiforringelse af fast ejendom samt trafik udenfor selve råstofgraven er ikke hensyn, der kan varetages efter råstoflovens § 3.

De indkomne høringssvar har ikke givet anledning til ændringer i Forslag til Tillæg nr. 2 Skovsted Øst til Råstofplan 2024. Høringssvarene og Administrationens bemærkninger er uddybet i afsnit 7 i Tillæg nr. 2 Skovsted Øst til Råstofplan 2024. Høringssvarene fremgår i deres fulde ordlyd i bilag til Tillæg nr. 2 Skovsted Øst til Råstofplan 2024.

Politisk behandlingsplan

- Udvalget for Miljø, Mobilitet og Uddannelse - 3. marts 2026
- Udvalget for Miljø, Mobilitet og Uddannelse - 7. april 2026
- Forretningsudvalget - 20. april 2026
- Regionsrådet - 27. april 2026

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse indstiller, at Forretningsudvalget og Regionsrådet

1. Godkender Tillæg nr. 2 Skovsted Øst til Råstofplan 2024 endeligt.

Beslutning

Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse besluttede at udsætte punktet af hensyn til sagens oplysning.

Gitte Bundgaard deltog ikke under punktets behandling.

Bilag

Bilag 1 - Flowdiagram for sagens behandling

Bilag 2 - Oversigtskort

Bilag 3 - Tillæg nr. 2 Skovsted Øst til Råstofplan 2024

Bilag 4 - Miljørapport for graveområdet Skovsted Øst

Punkt 8: Godkendelse: Tillæg til råstoftilladelse i graveområde Gunderup, Mariagerfjord Kommune

1-35-71-2-1741-24

Resumé

Bedsted Lø Grusværker ApS har ansøgt om et tillæg til råstoftilladelse inden for graveområdet Gunderup i Mariagerfjord Kommune. Det ansøgte tillæg omfatter ikke indvinding af yderligere råstoffer på arealet, men omfatter alene sortering, oplag og oparbejdning af råstoffer, som indvindes på de tilstødende arealer.

På baggrund af ansøgningen samt den gennemførte miljøscreening har administrationen udarbejdet et udkast til et tillæg til råstoftilladelsen for det tilstødende areal. Tillægget muliggør anvendelse af det ansøgte areal til sortering, oplag og oparbejdning af råstoffer frem til 2047, hvor råstoftilladelsen for det tilstødende areal udløber.

Administrationen indstiller til Udvalget for Miljø, Mobilitet og Uddannelse, at udkastet til tillæg til råstoftilladelsen sendes i 4 ugers offentlig høring. Såfremt der efter høringsperiodens afslutning ikke indkommer bemærkninger af væsentlig betydning for sagens behandling, meddeles der tilladelse i overensstemmelse med udkastet.

Status for sagens behandling fremgår af vedlagte flowdiagram (Bilag 1).

Fra administrationen deltager kontorchef Carina Lassen under punktet.

Sagsfremstilling

Region Nordjylland modtog den 16. september 2024 en ansøgning fra Bedsted Lø Grusværker ApS om forlængelse af råstoftilladelsen for en del af matr.nr. 1br Kjellerup Hgd., Svenstrup samt en mindre del af matr.nr. 3k Svenstrup By, Svenstrup. Det ansøgte areal udgør ca. 14 ha og er beliggende inden for graveområdet Gunderup i Region Nordjyllands Råstofplan 2024.

Arealet er i dag omfattet af to gældende råstoftilladelser som udløber i henholdsvis marts 2026 og maj 2026. Der ansøges ikke om yderligere råstofindvinding på arealet, men udelukkende om fortsat sortering og oparbejdning af råstoffer, som indvindes på de tilstødende arealer. På denne baggrund udarbejdes tilladelsen som et tillæg til den aktive råstoftilladelse for det tilstødende areal, hvor råstofindvindingen foregår.

Ved projektets afslutning fjernes grusbelægningen på arealet (ca. 0,5–1 m), hvorefter området efterbehandles til natur og skov. Der er fastsat vilkår om, at der ikke må anvendes gødning eller pesticider på det efterbehandlede areal, idet arealet er beliggende inden for et område med særlige drikkevandsinteresser.

De eksisterende vaskesøer og anlæg til vådsortering på arealet vil fortsat blive anvendt. Der foreligger en vandindvindingsstilladelse på op til 250.000 m³ pr. år, og projektet medfører ikke behov for yderligere vandindvinding. Vandindvindingsstilladelsen samt tilladelsen til nedsivning af vaskevand er meddelt af Mariagerfjord Kommune og er begge gældende frem til den 1. oktober 2035.

Som led i sagsbehandlingen har administrationen gennemført undersøgelser efter habitatdirektivets bilag IV, idet det ansøgte areal består af en eksisterende råstofgrav, som potentielt kan fungere som yngle- eller rasteområde for markfirben. Der er foretaget tre besigtigelser i løbet af foråret og sommeren 2025, og der er ikke konstateret tegn på forekomst af bilag IV-arter inden for det ansøgte areal. På den baggrund vurderer administrationen, at området ikke udgør et yngle- eller rasteområde for bilag IV-arter.

Ansøgningsmaterialet samt regionens udkast til afgørelse efter miljøvurderingsloven har været i offentlig høring i perioden fra den 8. september 2025 til den 6. oktober 2025. Der er modtaget høringssvar fra Mariagerfjord Kommune og Telia/Norlys Mobil. Mariagerfjord Kommune tilkendegiver, at kommunen er enig i vurderingen af, at der ikke må anvendes gødning eller pesticider på det efterbehandlede areal. Telia/Norlys Mobil oplyser, at de ikke har indsigelser til ansøgningen.

Administrationen traf den 10. oktober 2025 afgørelse efter miljøvurderingsloven. Det er administrationens vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, og projektet er derfor ikke omfattet af krav om miljøvurdering.

Politisk behandlingsplan

Punktet afsluttes i Udvalget for Miljø, Mobilitet og Uddannelse.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalget for Miljø, Mobilitet og Uddannelse:

1. Godkender, at administrationen sender udkast til tilladelse til tillæg til råstoftilladelse i høring i 4 uger.
2. Godkender, at administrationen efter høringsperiodens afslutning meddeler tillæg til råstoftilladelsen, såfremt der ikke indkommer bemærkninger, der er væsentlige for sagens behandling.

Beslutning

Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse godkendte indstillingen.

Gitte Bundgaard deltog ikke under punktets behandling.

Bilag

Oversigtskort

Tillæg til råstoftilladelse

Flowdiagram over sagsbehandlingsproces

Punkt 9: Orientering: Introduktion til Fremtidens Kollektive Trafik

1-30-75-3-25

Resumé

Region Nordjylland, de nordjyske kommuner og NT er i gang med at implementere anbefalingerne i projektet Fremtidens Kollektive Trafik. Fremtidens Kollektive Trafik har til formål at optimere den nordjyske kollektive trafik, så man får mere mobilitet for pengene, samt en bæredygtig økonomi indenfor de økonomiske rammer.

Projektet dækker hele Nordjylland og ændringerne har indvirkning på mange nordjyder. På udvalgsrådet gennemgås indholdet i projektet og aktuelle emner i forbindelse med implementeringen.

Administrationen indstiller at Udvalget for Miljø, Mobilitet og Uddannelse tager orienteringen til efterretning.

Under behandlingen af punktet deltager Ole Schleemann, Direktør Kunder & Drift hos NT, og Christian Twitchett, konsulent, administrationen i Region Nordjylland.

Sagsfremstilling

I 2023 godkendte Region Nordjylland og de nordjyske kommuner anbefalingerne i NT's høringsoplæg Fremtidens Kollektive Trafik (FKT), se bilag 1. Fremtidens Kollektive Trafik er et projekt der har rødder helt tilbage til 2019, hvor Regionen så, at økonomien for den kollektive trafik ikke længere var bæredygtig. Årsagen til dette er blandt andet en demografisk udvikling i Nordjylland, hvor befolkningstallet går tilbage i de nordjyske kommuner uden for Aalborg Kommune. Denne udvikling vil, ifølge Dansk Statistik, fortsætte frem til 2030 og specielt de unge i landkommunerne bliver færre.

Derfor har Region Nordjylland sammen med de nordjyske kommuner og NT igangsat implementeringen af Fremtidens Kollektive Trafik. Ambitionen med Fremtidens Kollektive Trafik er at udvikle og nytænke den kollektive trafik, så vi får mest mulig mobilitet og service til nordjyderne for pengene indenfor den nuværende økonomiske ramme.

Fremtidens Kollektive Trafik har fokus på at udvide betjeningen med ekspresbusser på den regionale del af hovednettet, hvor der ikke kører tog, samt et øget fokus på de fleksible produkter ved at øge rejsemulighederne i områder og på tidspunkter, hvor der ikke er grundlag for rutetrafik og dermed mindske gabet mellem udgifter og indtægter.

Fremtidens Kollektive Trafik bliver implementeret over fire faser. Sidste fase har været i høring og blev behandlet af Udvalg for Regional Udvikling og Innovation i november 2025. Ændringerne i sidste fase bliver implementeret august 2026.

Det er et stort og kompliceret projekt, der har indvirkning på mange nordjyder. Derfor vil Ole Schleemann, Direktør Kunder & Drift hos NT, give en introduktion til Fremtidens Kollektive Trafik og aktuelle emner ifm. implementeringen.

Politisk behandlingsplan

Punktet afsluttes i Udvalget for Miljø, Mobilitet og Uddannelse.

Indstilling

Administrationen indstiller at Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse:

1. Tager orienteringen til efterretning

Beslutning

Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse tog orienteringen til efterretning.

Gitte Bundgaard deltog ikke under punktets behandling.

Bilag

Høringsoplæg_til_Fremtidens_Kollektive_Trafik_2_version_20_jan_2023

Punkt 10: Godkendelse: Forslag til deltagelse i projektet "På egne ben"

1-30-75-1-26

Resumé

Region Midtjylland har spurgt Region Nordjylland om at medvirke til at udbrede kampagnen På Egne Ben. Kampagnen skal få flere børn i 4.-6. klasse til at gå, cykle eller tage kollektiv transport til skole og dermed styrke deres selvstændighed og trafikale kompetencer, og der vil være særligt fokus på landdistrikter. NT og Aalborg Kommune bakker op.

Det indstilles, at Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse godkender, at der afsættes 0,15 mio. kr. i 2026 til projektet.

Sagsfremstilling

Flere børn bliver i stigende grad kørt i bil til skole, og vanen følger mange videre i ungdomsuddannelserne. Nationale undersøgelser fra Sikker Trafik viser, at 27% af børn på en sommerdag bliver kørt til skole – og for de 6-9-årige i Region Midtjylland er tallet helt oppe på 70%.

For at vende udviklingen og skabe grundlag for livslange gode vaner har Region Midtjylland med støtte fra EU sammen med svenske partnere, Midttrafik og flere kommuner – herunder Aalborg Kommune – udviklet kampagnen *På Egne Ben*, der styrker børns selvstændighed i trafikken ved at få dem til at gå, cykle eller tage kollektiv transport. Kampagnen er testet med stor succes i 2024 og 2025: børn oplevede større selvtillid i trafikken, og forældrene blev mere bevidste om deres transportvalg.

Kampagnen retter sig mod 4.-6. klasse, hvor børn er klar til selv at bevæge sig i trafikken og samtidig er motiverede. I fem uger samler klasserne point ved at transportere sig bæredygtigt – også når forældrene gør det samme. Præmier uge for uge holder motivationen oppe.

Region Midtjylland har spurgt Region Nordjylland om at deltage i projektet for at udbrede kampagnen og gøre konceptet klar til drift i kommunernes skoleforvaltninger. NT og Aalborg Kommune støtter op.

Administrationen ser potentialer i På Egne Ben kampagnen i forhold til at øge børns bevidsthed om deres transportvalg og en række andre effekter som selvstændighed og fællesskab, som også har betydning for deres transportvaner på længere sigt, herunder når de skal videre på ungdomsuddannelse.

Der følges op på kampagnen gennem en evaluering, ligesom der tages læring med til det videre arbejde med at få børn og unge til i højere grad at gå, cykle og benytte bus/tog sammen med bl.a. NT.

Det indstilles derfor, at Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse bevilger 0,15 mio. kr. til projektet i 2026. Midlerne tages fra puljen til bæredygtig mobilitet, hvortil der er afsat 0,3 mio. kr. i 2026.

Økonomi

Projektforslaget vil koste 150.000 kr. i 2026, og midlerne kan finansieres af puljen til bæredygtig mobilitet på 300.000 kr.

Politisk behandlingsplan

Punktet afsluttes i Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse:

1. Godkender deltagelse i kampagnen På egne ben
2. Benytter 150.000 kr. af puljen til bæredygtig mobilitet i 2026

Beslutning

Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse godkendte indstillingen.

Gitte Bundgaard deltog ikke under punktets behandling.

Punkt 11: Orientering om proces- og tidsplan for Budget 2027

1-21-78-1-26

Resumé

Drejebogen for Budget 2027 blev godkendt på Forretningsudvalget d. 2. februar og forelægges her til udvalgets orientering.

Med afsæt heri drøftes væsentlige opmærksomhedspunkter ift. den kommende budgetlægning for 2027 indenfor udvalgets opgaveportefølje.

Økonomichef Rune Vinther Herslund deltager under punktet.

Sagsfremstilling

Drejebogen for Budget 2027 blev godkendt på Forretningsudvalget d. 2. februar og indeholder bl.a. en forventet tids- og procesplan for budgetdrøftelserne i Udvalg for Mobilitet, Miljø og Uddannelse.

Budgetdrøftelserne for 2027 indledes med dette punkt og følges op på udvalgs mødet i maj og juni.

På mødet i maj vil der blive givet en nærmere orientering om de økonomiske forventninger til Budget 2027 indenfor udvalgets opgaveportefølje, herunder de fortsat forventede økonomiske konsekvenser af sundhedsreformen pr. 1. januar 2027.

Budgetlægningen for området mobilitet skal samtænkes med Nordjyllands Trafikselskabs budgetproces. I lighed med foregående år planlægges der med et fælles møde mellem udvalget og NT i juni hvor NT's budget for 2027 vil blive præsenteret.

På udvalgs mødet i august drøftes udvalgets endelige oplæg til budgetmateriale, som vil indgå i det budgetmateriale, der udsendes til Regionsråd og Hovedudvalg d. 10. august.

Der afholdes budgettemadag vedr. områderne for mobilitet, miljø og uddannelse for Regionsrådet d. 19. august hvor der ligeledes sigtes mod at kunne indgå et betinget delforlig på områderne.

Med afsæt i den godkendte tids- og procesplan for Budget 2027 lægges der med dette punkt op til en drøftelse af væsentlige opmærksomhedspunkter ift. den kommende budgetlægning for 2027.

Politisk behandlingsplan

Punktet afsluttes i Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse:

1. Tager orienteringen vedr. tids- og procesplan for Budget 2027 til efterretning.
2. Drøfter væsentlige opmærksomhedspunkter vedr. den kommende budgetlægning for 2027.

Beslutning

Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse tog orienteringen til efterretning.

Gitte Bundgaard deltog ikke under punktets behandling.

Bilag

Drejebog Budget 2027_FU 020226_endelig

Punkt 12: Orientering

1-01-81-3-25

Sagsfremstilling

Under dette punkt vil administrationen orientere om:

- Kommende sporspærringer
- Udvalgmødet i april planlægges afholdt ude-af-huset

Politisk behandlingsplan

Punktet afsluttes i Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse

1. Tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse tog orienteringen til efterretning.

Gitte Bundgaard deltog ikke under punktets behandling.

Punkt 13: Eventuelt

1-01-81-3-25

Politisk behandlingsplan

Punktet afsluttes i Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse

Beslutning

Intet under dette punkt.

Punkt 14: B-punkt: Orientering om Kulturpunkt

1-26-26-25

Resumé

Kulturpunkt handler om udvikling af lokalområder gennem kultur. Formålet er at udvikle flere lokale fællesskaber, skabe sammenhængskraft og understøtte en positiv udvikling gennem kultur i flere nordjyske lokalområder. I 2025 udpegede Region Nordjylland i samarbejde med de nordjyske kommuner 11 lokalområder som kulturpunkter. I januar 2026 er yderligere 11 lokalområder udpeget, så der nu er to i hver kommune. Projektet løber til udgangen af 2026 og har et samlet budget på 1,5 mio. kr.

Sagsfremstilling

Det tidligere udvalg for Regional Udvikling og Innovation besluttede i marts 2025 at gennemføre projektet ”Kulturpunkt”. Projektet er udviklet på baggrund af erfaringerne fra puljen ”Kultur i Nærheden”. Kulturpunkt understøtter Region Nordjyllands ambition i Kulturplan 2024-2027 om, at flere lokalområder skal udvikles med kunst og kultur.

I samarbejde med de nordjyske kommuner er der nu udpeget 22 nordjyske lokalområder som ”Kulturpunkt”. De har alle fået faglig sparring og 50.000 kr. fra Region Nordjylland til at skabe kulturelle aktiviteter, der kan udvikle lokale fællesskaber, skabe sammenhængskraft og understøtte en positiv udvikling for området. Herudover mødes lokalområderne til fælles netværks- og inspirationsmøder.

De lokale partnerskaber involverer en lang række foreninger, institutioner, og grupper af ildsjæle. Det omfatter bl.a. borgerforeninger, lokale samråd, kulturforeninger, idrætsforeninger, lokalhistoriske arkiver, biblioteker, skoler, spillesteder, kulturhuse, museer, gallerier, forsamlingshuse, spejderorganisationer, menighedsråd, husflidsforeninger, ungdomsklubber, nørkleklubber, kunstnere, folkeoplysningsforbund, folkedansere, kor osv.

De planlagte aktiviteter spænder også vidt. De omfatter bl.a. en teaterforestilling, festivalaktiviteter, kreative og kunstneriske workshops, lokalhistoriske aktiviteter, fællesspisning, koncerter, kunstvandring, foredrag, dans, fællessang og etablering af mødesteder. De lokalområder, der er udpeget i 2025, gennemfører deres aktiviteter til og med maj 2026, mens dem, der er udpeget i år, har til slutningen af september til at gennemføre deres aktiviteter.

Bilag 1 redegør grundlæggende for projektets opbygning, mens bilag 2 redegør mere detaljeret for status for udviklingen hos de enkelte kulturpunkter. Se evt. også Region Nordjyllands [pressemeldelse fra d. 15. jan. 2026](#).

Processen vendt på hovedet

Kulturpunkt fungerer som en slags laboratorium, hvor processen er vendt om sammenlignet med traditionelle ansøgningsrunder til offentlige puljer. Foreningerne i lokalområderne er vant til at skaffe finansiering ved at formulere konkrete ansøgninger med detaljerede beskrivelser af aktiviteter og økonomi.

I Kulturpunkt opnår lokalområderne først en udpegning, derefter får de pengene i hånden og kan begynde at formulere deres lokale mål og de aktiviteter, der skal være med til at indfri dem, mens Region Nordjyllands kulturteam og kommunerne følger med fra sidelinjen. Det giver en høj grad af frihed til at sætte sit eget præg på de lokale mål, partnerskaber og aktiviteter. Set på tværs af lokalområderne er det interessant at se, hvor forskelligt lokalområderne griber det an, og hvad det skaber af forskellige resultater.

Udviklet i dialog med de nordjyske kommuner

Det er ambitionen, at Regionens strategiske indsatser på kulturområdet så vidt muligt skal forankres hos andre aktører, når de afsluttes ved udgangen af 2026 som følge af sundhedsreformen. Målet med Kulturpunkt er, at aktiviteterne og erfaringerne efterfølgende forankres i kommunernes egen indsats på kultur- og landdistriktsområdet eller i den nordjyske kulturaftale.

Derfor er de nordjyske kommuner blevet involveret i Kulturpunkt på både kulturchef- og konsulentniveau. De har bl.a. bidraget til udpegning af lokalområderne og deltager i opfølgning på de lokale aktiviteter og partnerskaber. Herudover planlægges der erfaringsudveksling mellem kommunerne i regi af Kulturkantens konsulentnetværk, og kommunernes kulturudvalg og kulturforvaltninger inviteres til afslutningsarrangementet i nov. 2026.

Politisk behandlingsplan

Punktet afsluttes i Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalget for Miljø, Mobilitet og Uddannelse

1. Tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse tog orienteringen til efterretning.

Bilag

Præsentation af Kulturpunkt 2025-2026

Status på kulturpunkter 2025-2026

Punkt 15: B-punkt: Orientering: Grønne Hospitaler, rapportering

1-30-71-6-24

Resumé

Danske Regioner har den 28. januar 2026 offentliggjort den første afrapportering Strategien for Grønne Hospitaler. Rapporten er en samlet afrapportering for 2024 og 2025.

Administrationen indstiller, at Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Danske Regioners strategi for Grønne Hospitaler blev vedtaget ved årsskiftet 2023/2024, og formålet med strategien er at øge hastigheden i den grønne omstilling af sundhedsvæsenet. Strategiens mål er en samlet reduktion af regionernes CO₂-udledning på 50% fra 2022 til 2035.

Administrationen koordinerer implementeringen af strategien sammen med hospitalernes 3 bæredygtighedskonsulenter.

Strategien har 3 spor:

- Indkøb
- Cirkulær økonomi og adfærd
- Energiforbrug, transport og bygninger

Indkøbsporet drives af de regionale indkøbsafdelinger, som foretager fælles udbud og deler erfaringer med at stille grønne krav i udbud og indkøb. Dermed arbejder dette spor med at skabe reduktion af klimaaftrykket i hele forsyningskæden, og dermed mindske udledningen af de varer regionerne køber. Forsyningskæderne er globale, og EU indfører i stigende grad regulering som skal gøre varer og produkter grønnere. Det tager dog lang tid at få godkendt et nyt og grønnere produkt indenfor medicin og patientartikler, fordi der her er skrappe krav fra lovgivningen, og det er ikke altid muligt at stille ambitiøse krav i udbud, fordi der ikke er nok producenter der kan leve op til dem. I Grønne Hospitaler arbejder regionerne sammen om at finde et passende niveau for grønne krav, og for at indgå partnerskaber med virksomheder der kan skubbe på udviklingen.

Energiforbrug, transport og bygninger dækker de indsatser som ligger i at optimere driften af regionernes bygninger og biler, så dette bliver så grønt som muligt. Alle regioner arbejder for at udfase olie- og gasfyr, og omlægge til fossilfri transport. Både EU-lovgivning og national lovgivning trækker indsatserne den rigtige vej, og for en del af omlægningerne er der fornuftige tilbagebetalingstider for investeringerne. De faglige løsninger er kendte, og de tilknyttede brancher ved også godt, at grønt er vejen fremad.

Det mest omfattende spor i strategien er *Cirkulær økonomi og adfærd*. I dette spor er der fokus på hvordan ændrede rutiner kan reducere både forbrug og spild af medicin og patientartikler, heri ligger der et stort potentiale for at reducere klimaaftrykket. Men dette potentiale høstes ikke enkelt, da der er tale om mange bække små, og der er både organisatoriske, finansielle, praktiske og lovgivningsmæssige udfordringer ved en del af omlægningen. Sporet er opdelt i to: Fælles handlinger og Leadområder.

Alle regioner har egne strategier for bæredygtighed, CO₂-reduktion og grøn omstilling. Ideen med Grønne Hospitaler er at supplere de regionale strategier med fælles redskaber, som kan sikre at regionerne når længere, hurtigere, ved at dele viden. Således skal lead-områderne sikre, at regionerne samlet rykker sig indenfor det enkelte leadområde, ved at en region på vegne af fællesskabet går ekstra langt. Ligeledes er tanken med de fælles handlinger, at sikre bred implementering af handlinger som allerede er udviklet og testet i (mindst) en region. Strategien Grønne Hospitaler er vedlagt som bilag 1, og Danske Regioners første afrapportering på strategien er vedlagt som bilag 2.

Leadområderne

Arbejdet med lead-områderne har styrket det tværregionale samarbejde og rykket bæredygtighed højere op på prioriteringslisten indenfor en række relevante fagligheder. Alle lead-områder udgør et erfaringsudvekslingsfora, hvilket indenfor nogle leadområder har stor værdi. Enkelte leadområder leverer tydeligere resultater, eller har en stærkere delegering af opgaveløsning som fx:

- Leadområdet for Fødevarer og Forplejning har udarbejdet en fælles vision og søgt fondsmidler til opfølgende indsatser
- Leadområdet for Medicin arbejder med at konsolidere en række løsninger til reduktion af medicinspild, herunder genbrug af uåbnet kræftmedicin
- Region Nordjyllands leadområde for Digitalisering og Virtuelle patientforløb udvikler et modul til regionernes klimaregnskaber, og udvikler beregning af udledningen fra borgeres transport til og fra undersøgelse og behandling for at kunne sætte tal for klima-potentialet i øget brug af virtuel kontrol og behandling.
- I Region Nordjyllands leadområde arbejdes der desuden med at understøtte det tværregionale arbejde med beregning af CO2-udledning fra produkter og tiltag.

I det omfang det er relevant, kan handlinger som er udviklet i leadområderne siden indgå i arbejdet med Fælles handlinger.

Fælles Handlinger

Ideen med Grønne Hospitalers Fælles handlinger er at sætte tryk på skalering og implementering af handlinger, som mindst en region har dokumenteret som mulig og relevant. Det vil sige en handling, som er lovlig, praktisk mulig, hygiejnisk forsvarlig, og som medfører en klimagevinst. Der blev i 2024 udpeget 13 fælles handlinger. Handlingernes kompleksitet og mulige effekt varierer meget. En gennemgang af de 13 handlinger findes i bilag 2. Der er god fremdrift i implementeringen af de 13 handlinger i Region Nordjylland.

I 2025 blev de Fælles handlinger suppleret med 4 nye:

- Reducér overforbrug af engangshandsker
- Udfasning af urin-stix
- Reducér engangstekstiler på operationsafdelinger
- Nedbring propofol-spild.

Propofol er et medikament som anvendes til anæstesi, og urin-stix anvendes til test af urinprøver for infektion, som bør behandles med antibiotika. Administrationen lægger sammen med hospitalernes bæredygtighedskonsulenterne en plan for arbejdet med de 4 nye handlinger.

Generel vurdering af indsatsen Grønne Hospitaler

"Hvis du vil gå hurtigt, gå alene. Hvis du vil gå langt, gå sammen med andre".

Dette ordsprog rammer ofte præcist, når der arbejdes med grøn omstilling. Det tager tid at arbejde koordineret på tværs af regionerne, men de løsninger der fremkommer er mere robuste, og det er en fordel ikke at skulle udvikle alle løsninger selv. Med leadområderne og de fælles handlinger, er flere medarbejdere, og flere fagligheder er involveret og engageret i arbejdet med en grøn omstilling.

Grønne Hospitaler rummer samme overordnede indsatsområder som Region Nordjyllands egen Bæredygtighedsstrategi, og de vedtagne handlinger i Strategien for Grønne Hospitaler igangsættes parallelt med øvrige grønne indsatser på hospitalerne. Denne tilgang ses også i de øvrige regioner.

Samlet set opleves Grønne Hospitaler som et krævende, men givtigt værktøj i arbejdet med den grønne omstilling i Region Nordjylland, og implementeringen forløber tilfredsstillende og ligger på samme niveau som øvrige regioner.

Politisk behandlingsplan

Punktet afsluttes i Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse:

1. Tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse tog orienteringen til efterretning.

Bilag

Danske Regioners strategi Grønne hospitaler

Danske Regioners afrapportering af Grønne Hospitaler januar 2026

Punkt 16: B-punkt: Orientering: Emner til kommende møder i Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse 2026-2029

1-01-81-3-25

Resumé

I det vedhæftede bilag orienteres Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse om planlagte emner til kommende udvalgs møder.

Udvalget bedes tage orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Det vedhæftede bilag udgør et vejledende og dynamisk årshjul for Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse.

Årshjulet udarbejdes og vedligeholdes af administrationen for at skabe overblik og fremdrift i udvalgets arbejde. Der er dermed tale om et dynamisk dokument, som løbende opdateres.

Udover de planlagte sager viser erfaringen, at der i løbet af året opstår aktuelle sager, som kræver politisk behandling.

Årshjulet vil - med mindre udvalget beslutter andet - blive vedlagt til orientering for udvalget som et fast B-punkt på udvalgets dagsorden (et B-punkt vil sige, at punktet tages til efterretning / godkendes uden yderligere behandling, med mindre et eller flere udvalgsmedlemmer ønsker punktet drøftet inden stillingtagen).

Politisk behandlingsplan

Punktet afsluttes i Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Miljø, Mobilitet og Bæredygtig Udvikling

1. Tager orienteringen til efterretning

Beslutning

Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse tog orienteringen til efterretning.

Udvalget tilkendegav ønske om at besøge råstofområder i forskellige stadier.

Til et kommende møde blev der desuden ønsket et punkt vedr. status i Region Nordjylland for implementering af de 13 punkter for Grønne Hospitaler.

Bilag

Oversigt over emner til MMU 2026 - dynamisk årshjul pr. 24. januar 2026

Punkt 17: Underskrift af mødeprotokol

1-01-81-3-25

Politisk behandlingsplan

Punktet afsluttes i Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse

Indstilling

Udvalgets medlemmer skal godkende mødeprotokollen.

Godkend elektronisk ved at trykke på Godkend.